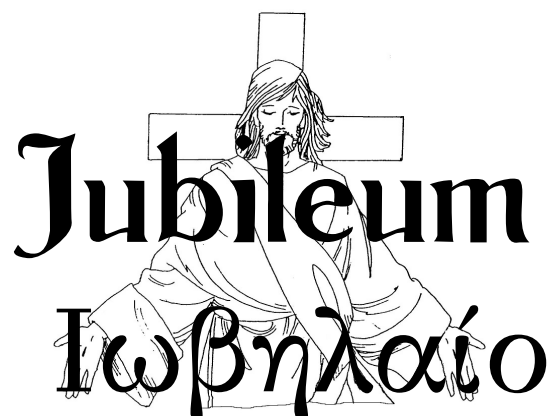

Σύντομα κείμενα για το Ιωβηλαίο - Αρ. 10 Νοέμβριος 2025

ΤΑ ΛΥΣΙΠΟΙΝΑ

Τα λυσίποινα στη Βούλα προκήρυξης του έκτακτου Ιωβηλαίου της Ευσπλαχνίας (2016)

Στη Βούλα «Το πρόσωπο της ευσπλαχνίας», ο Πάπας Φραγκίσκος ερμηνεύει τα λυσίποινα έχοντας ως αφετηρία την **«απεραντοσύνη»** της ευσπλαχνίας του Θεού ο οποίος συγχωρεί πάντα και απεριόριστα τους αμαρτωλούς. Ωστόσο αν και ο Θεός **«συγχωρεί πάντα»**, η αμαρτία του ανθρώπου, αν και συγχωρημένη, εξακολουθεί να επηρεάζει, δημιουργεί πόνο και δυστυχία: **«Ωστόσο, εμείς όλοι έχουμε την εμπειρία της αμαρτίας. Γνωρίζουμε ότι καλούμαστε στην τελειότητα (βλ. Μτ 5, 48), αισθανόμαστε όμως δυνατό το βάρος της αμαρτίας. Ενώ αντιλαμβανόμαστε τη δύναμη της χάριτος που μας μεταμορφώνει, γευόμαστε και τη δύναμη της αμαρτίας που μας δεσμεύει. Παρά τη συγχώρεση, στη ζωή μας φέρουμε τις αντιφάσεις των αμαρτιών μας. Στο μυστήριο της Συμφιλίωσης, ο Θεός συγχωρεί τις αμαρτίες, οι οποίες πραγματικά διαγράφονται· και όμως, το αρνητικό χνάρι που αφήνουν οι αμαρτίες στις συμπεριφορές μας και στις σκέψεις μας, παραμένει»** (αρ. 22).

Αυτή η αντίφαση μεταξύ ευσπλαχνίας του Θεού και αδυναμίας του ανθρώπου καθιστά περιπλοκή τη σχέση μεταξύ **«συγχώρεσης της αμαρτίας»** και **«απαλλαγής από την πρόσκαιρη ποινή»**. Πρόκειται για την ένταση μεταξύ της χάρις του Θεού που συγχωρεί και την ελεύθερη απάντηση του ανθρώπου. Ο Φραγκίσκος παρουσιάζει αυτή την κατάσταση με μια βιβλική εικόνα: **«Όμως η ευσπλαχνία του Θεού είναι πιο δυνατή. Γίνεται μακροθυμία του Πατέρα, ο οποίος μέσω της Νύμφης του Χριστού (την Εκκλησία) προσεγγίζει τον συγχωρεμένο αμαρτωλό και τον ελευθερώνει από κάθε κατάλοιπο της συνέπειας της αμαρτίας, καθιστώντας τον ικανό να δρα με αγάπη, να ωριμάζει μέσα στην αγάπη παρά να ξανακυλά στην αμαρτία»**

(αρ. 22). Ακόμα και ο λεγόμενος «θησαυρός της Εκκλησίας» παρουσιάζεται με τρόπο απλό, κατανοητό:

Η Εκκλησία ζει την κοινωνία των Αγίων. Στην Ευχαριστία αυτή η κοινωνία, η οποία είναι δώρο Θεού, πραγματοποιείται ως πνευματική ενότητα, η οποία συνδέει εμάς τους πιστούς με τους Αγίους και τους Μακαρίους που είναι αμέτρητοι (βλ. Απ 7,4). Η αγιότητά τους βοηθά την εύθραυστη φύση μας και έτσι η Μητέρα Εκκλησία είναι ικανή με την προσευχή και τη ζωή της να στηρίξει την αδυναμία ορισμένων με την αγιότητα άλλων. Το να ζούμε λοιπόν τα λυσίποινα του Αγίου Έτους σημαίνει να πλησιάζουμε την ευσπλαχνία του Πατέρα με τη βεβαιότητα ότι η συγχώρεσή του επεκτείνεται σε όλη τη ζωή του πιστού. Τα λυσίποινα είναι η εμπειρία της αγιότητας της Εκκλησίας, η οποία μας κάνει όλους μετόχους των ευεργετημάτων της απολύτρωσης του Χριστού, προκειμένου η συγχώρεση να επεκταθεί έως τις απώτερες συνέπειες στις οποίες φθάνει η αγάπη του Θεού. Ας ζήσουμε έντονα το Ιωβηλαίο ζητώντας από τον Πατέρα τη συγχώρεση των αμαρτιών και την επέκταση της ευσπλαχνικής του μακροθυμίας (αρ. 22).

Πως αποκτούμε τα λυσίποινα

Κάθε βαπτισμένος, για να πλησιάσει τον θρόνο της χάριτος δηλ. την καρδιά του Θεού Πατέρα, του πλούσιου σε ευσπλαχνία, μιας ευσπλαχνίας η οποία μέσω του Ιησού Χριστού έρχεται σ' εμάς ως λύση της ποινής και άφεση όλων των αμαρτιών, μέσω της υπεράφθονης έκχυση του Αγίου Πνεύματος, προδιαθέτει τον εαυτό του στην πληρότητα της δωρεάς της θείκης ευσπλαχνίας με τους παρακάτω τρόπους:

1. Πρώτιστα με την επιδίωξη της εσωτερικής διάθεσης συναισθηματικής αποκοπής από οποιαδήποτε αμαρτία
2. Με την ορθή και ειλικρινή τέλεση του μυστηρίου της Συμφιλίωσης (εξομολόγηση) ανοίγοντας την καρδιά στην ευσπλαχνία του Θεού για την άφεση των αμαρτιών

3. Με τη συμμετοχή στη Θεία Ευχαριστία, τη γιορτή που ετοιμάζει ο Πατέρας σε εκείνους που μετανοούν και επιστρέφουν σ' Αυτόν

4. Με την προσευχή για τους σκοπούς του Αγίου Πατέρα ως μαρτυρία κοινωνίας με όλη την Εκκλησία

5. Με μια πράξη φιλανθρωπίας και μετανοίας, εκφράζοντας την μεταστροφή τη καρδιάς: α) προσκύνημα σε έναν ιωβηλαϊκό ναό είτε συμμετέχοντας σε μια λειτουργική τελετή (Θ. Λειτουργία, Όρθρο, Εσπερινό) ή μια ακολουθία ευλαβείας (Δρόμο του Σταυρού, Ροδάριο, Ακάθιστος), είτε παραμένοντας στο ναό για κάποιο χρονικό διάστημα σε προσκύνηση του Παναχράντου Μυστηρίου ή σε περισυλλογή, τελειώνοντας με την απαγγελία του Πάτερ ημών, την ομολογία πίστεως (το Πιστεύω είτε Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως είτε των Αποστόλων) και την επίκληση της Αειπαρθένου Μαρίας, β) επίσκεψη σε κάποιον που βρίσκεται σε δυσκολία ή σε ανάγκη (ασθενή, φυλακισμένο, μοναχικό ηλικιωμένο, ΑμεΑ) δηλ. με ένα «προσκύνημα» στο Χριστό παρόντα στον πιάσχοντα συνάνθρωπο (βλ. Μτ 25, 34-36).

Σχετικά με τα λυσίποινα

Απόπουαντλείη Εκκλησία την ισχύ για τα λυσίποινα;

Αυτή την ισχύ την αντλεί από τον μοναδικό πραγματικό θησαυρό της, δηλ. τις αξιομισθίες του Ιησού Χριστού, της Παναγίας και των Αγίων. Στην κοινωνία των αγίων, μεταξύ των πιστών που ήδη βρίσκονται στην ουράνια πατρίδα ή εξαγνίζονται στο καθαρτήριο ή ακόμα πορεύονται στη γη, υπάρχει ένας αένας δεσμός αγάπης, μια υπεράφθονη ανταλλαγή όλων των πνευματικών αγαθών. Σ' αυτή την ανταλλαγή δώρων, η αγιότητα του ενός βοηθά τους άλλους. Προστρέχοντας στην κοινωνία των αγίων, ο αμαρτωλός εξαγνίζεται πιο αποτελεσματικά από την ποινή της αμαρτίας. Όποιος υπολείπεται βοηθείται από όποιον έχει περισσότερο. Η Εκκλησία χορηγεί τα λυσίποινα δυνάμει της εξουσίας που έδωσε ο Ιησούς στον Απ. Πέτρο, να λύνει και να δένει: «Θα σου δώσω τα κλειδιά της Βασιλείας των ουρανών, κι ότι θα δέσεις επάνω στη γη θα είναι δεμένο στους ουρανούς, και ότι θα λύσεις επάνω στη γη, θα είναι λυμένο στους ουρανούς» (Μτ 6, 19). Αυτή η εξουσία λύσης της ποινής επικυρώθηκε στη Σύνοδο της Τριδέντου: «η Εκκλησία, έχοντας λάβει από το Χριστό την εξουσία να χορηγεί την άφεση στο όνομά Του, μέσα στον κόσμο είναι η ζώσα παρουσία της αγάπης του Θεού, ο οποίος σκύβει πάνω σε κάθε ανθρώπινη αδυναμία για να την δεχθεί στην αγκάλη της ευσπλαχνίας του. Ακριβώς διαμέσου του λειτουργήματος της Εκκλησίας Του, ο Θεός διαχέει στον κόσμο την ευσπλαχνία του, μέσω εκείνου του πολύτιμου δώρου, το οποίο ονομάζεται λυσίποινα».

Ποιες αρετές βρίσκονται στη βάση των λυσίποινων;

Ο άνθρωπος είναι προορισμένος για την αιώνια ζωή· η αιώνια ζωή κτάται διαμέσου της ένταξης στην Εκκλησία· ο καθαρμός της ψυχής γίνεται μέσω της προσευχής και των καλών έργων.

Τι ζητείται για να λάβει κάποιος τα λυσίποινα;

Πρώτα απ' όλα, να είναι βαπτισμένος χριστιανός (διότι η χορήγηση των λυσίποινων είναι πράξη που μπορεί να ασκηθεί μονάχα σε όποιον ανήκει στο σώμα του Χριστού που είναι η Εκκλησία· ανήκει στην Εκκλησία εκείνος που είναι βαπτισμένος).

Έπειτα, να μην έχει αφοριστεί, γιατί δεν μπορεί τότε να συμμετέχει στα λυσίποινα και στη δημόσια προσευχή της Εκκλησίας.

Να βρίσκεται σε κατάσταση χάριτος, διότι η ποινή δεν μπορεί να αρθεί (να λυθεί) αν δεν συγχωρεθεί η αμαρτία με την μυστηριακή εξομολόγηση (να χορηγηθεί η άφεση).

Φυσικά, είναι απαραίτητο ο πιστός να θέλει να λάβει τα λυσίποινα διότι αυτή η ευεργεσία δεν χορηγείται ενάντια στη θέλησή του.

Πόσες φορές μπορούμε να λάβουμε πλήρη λυσίποινα;

Μπορεί να τα λάβει περισσότερες φορές κατά τη διάρκεια του Ιωβηλαίου, όχι όμως περισσότερο από μια φορά την ημέρα, εξαιρουμένης της περίπτωσης κινδύνου θανάτου (ετοιμοθάνατος). Το δώρο των λυσίποινων μπορεί να ληφθεί καθημερινά τηρουμένων των πράξεων που ζητά η Εκκλησία, ακόμα και χωρίς να επαναλαμβάνεται η μυστηριακή εξομολόγηση, παραμένοντας ωστόσο σε κατάσταση χάριτος. Συνίσταται οι πιστοί να προστρέχουν με συχνότητα στη χάρη του μυστηρίου της συμφιλίωσης για να αυξάνουν στην μεταστροφή και στην καθαρότητα της καρδιάς.

Μπορούν να αποκτηθούν πλήρη λυσίποινα για τους κεκοιμημένους;

Τα ιωβηλαϊκά λυσίποινα μπορούν να εφαρμοστούν υπέρ των ψυχών των κεκοιμημένων. Είναι μια μεγάλη άσκηση υπερφυσικής αγάπης δυνάμει του δεσμού που υπάρχει στο μυστικό σώμα του Χριστού (την Εκκλησία), ανάμεσα σε όσους ολοκλήρωσαν την επίγεια ζωή τους και σε όσους συνεχίζουν να πορεύονται στη γη.

Τα λυσίποινα μπορούν να αποκτηθούν μόνο κατά τη διάρκεια του Ιωβηλαίου;

Όχι. Λυσίποινα χορηγούνται είτε κατά τη μετάβαση σε προσκυνηματικούς ναούς (π.χ. Λούρδη, Φάτιμα) ή με τη συμμετοχή σε ιερές Ακολουθίες ξεχωριστής σπουδαιότητας. Επίσης μερικά λυσίποινα χορηγεί η Εκκλησία στους χριστιανούς που υποβάλλονται σε θυσίες υπέρ των συνανθρώπων τους και στους χριστιανούς που δίνουν αυθόρμητα δημόσια μαρτυρία πίστης ενώπιον των άλλων σε ιδιαίτερες περιστάσεις.